

INFORMATOR PRZEDSIĘBIORCY

Zadanie współfinansowane ze środków Województwa
Zachodniopomorskiego na rok 2023

Szczecin, 2023

I. JEDNOOSOBOWA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

W świetle przepisów Ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo Przedsiębiorców „Działalnością gospodarczą jest zorganizowana działalność zarobkowa, wykonywana we własnym imieniu i w sposób ciągły”.

Osoby, które zamierzają podjąć i prowadzić działalność gospodarczą w tej formie powinny zarejestrować swoją działalność w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG).

Czym jest działalność nierejestrowana?

Definicję tego rodzaju działalności znajdziemy w art. 5 Ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo Przedsiębiorców. Jest to działalność wykonywana przez osobę fizyczną, której przychód należny z tej działalności nie przekracza w żadnym miesiącu 75% kwoty minimalnego wynagrodzenia określonego w Ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę i która w okresie ostatnich 60 miesięcy nie wykonywała działalności gospodarczej.

Osoba wykonująca działalność nierejestrowaną może złożyć wniosek o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Wówczas działalność taka staje się działalnością gospodarczą z dniem określonym we wniosku.

WAŻNE! Jeżeli w danym miesiącu przychód należny z działalności nierejestrowanej przekroczył wysokość określoną w art. 5 ust. 1 Ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo Przedsiębiorców, działalność ta staje się działalnością gospodarczą począwszy od dnia, w którym nastąpiło przekroczenie omawianej wysokości przychodu. W takiej sytuacji należy złożyć wniosek o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej w terminie 7 dni od dnia, w którym nastąpiło przekroczenie opisanej wysokości. W 2023 r. przychód, jaki może uzyskać osoba fizyczna z tytułu działalności nierejestrowanej nie może przekroczyć w miesiącach od lipca do grudnia 2.700 zł. Trzeba również pamiętać, że należy brać pod uwagę przychody należne w miesiącu, a zatem niekoniecznie faktycznie w danym miesiącu otrzymane.

Podjęmowanie jednoosobowej działalności gospodarczej

Działalność gospodarczą można podjąć w dniu złożenia wniosku o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. W celu rejestracji jednoosobowej działalności gospodarczej należy wypełnić formularz CE-IDG-1. Dokonanie wpisu w CEIDG jest bezpłatne. Wniosek można złożyć listownie, osobiście w urzędzie gminy lub miasta, a także przez internet.

We wniosku CEIDG-1 należy wskazać następujące dane:

- imię i nazwisko,
- numer PESEL,
- numer NIP i REGON (jeśli są już nadane),
- serię i numer dokumentu tożsamości,
- imiona rodziców,
- miejsce i datę urodzenia,
- adres zamieszkania,
- nazwę przedsiębiorcy,
- nazwę skróconą,
- datę rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej,
- adres prowadzenia działalności gospodarczej,
- kody PKD prowadzonej działalności oraz kod przeważający,

- dane na temat ubezpieczenia w ZUS, KRUS lub za granicą,
- formę opodatkowania,
- adres przechowywania dokumentacji księgowej,
- dane właściwego miejscowo urzędu skarbowego (naczelnika),
- informację o rachunkach bankowych.

Po zarejestrowaniu działalności gospodarczej organ ewidencyjny przekazuje ZUS dane, na podstawie których są sporządzane następujące dokumenty:

- zgłoszenie przedsiębiorcy jako płatnika składek ZUS ZFA,
- informacja o rachunkach bankowych jako płatnika składek ZUS ZBA,
- informacja o adresach prowadzenia działalności gospodarczej ZUS ZAA.

WAŻNE! Pomimo przekazania powyższych danych ZUS, przedsiębiorca sam musi zgłosić do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego siebie, a także członków swojej rodziny. W tym celu należy złożyć następujące dokumenty:

- ZUS ZUA – jeśli przedsiębiorca zgłasza siebie do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego,

- ZUS ZZA – jeśli przedsiębiorca zgłasza siebie tylko do ubezpieczenia zdrowotnego,
- ZUS ZCNA – jeśli przedsiębiorca zgłasza do ubezpieczenia zdrowotnego członka swojej rodziny.

Dokumenty te należy złożyć w ciągu 7 dni od daty rozpoczęcia prowadzenia działalności.

Ulga na start

Omawiana ulga przysługuje przedsiębiorcom, którzy spełniają następujące kryteria:

- są przedsiębiorcami będącymi osobami fizycznymi,
- podejmują działalność gospodarczą po raz pierwszy albo podejmują ją ponownie po upływie co najmniej 60 miesięcy od dnia jej ostatniego zawieszenia lub zakończenia,
- nie wykonują jej na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywali w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej.

Przedsiębiorca korzystający z ulgi nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym przez okres 6 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej. Ulga na

start nie obejmuje ubezpieczenia zdrowotnego. To oznacza, że przedsiębiorca ma obowiązek zgłoszenia się do ubezpieczenia zdrowotnego i opłacania co miesiąc składki zdrowotnej.

Przedsiębiorca może również w dowolnym momencie zrezygnować z ulgi na start poprzez dokonanie zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych.

Składki preferencyjne (obniżone)

Przedsiębiorcy mają również możliwość skorzystania z obniżonych składek przez 24 miesiące kalendarzowe liczone od dnia objęcia ubezpieczeniami społecznymi.

Z obniżonych składek nie mogą korzystać przedsiębiorcy, którzy:

- prowadzą lub w okresie ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych przed dniem rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej prowadzili pozarolniczą działalność,
- wykonują działalność gospodarczą na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego przed dniem rozpoczęcia działalności gospodarczej w bieżącym lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywali w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej.

WAŻNE! W przypadku zawieszenia działalności gospodarczej okres 6 miesięcy i 24 miesięcy nadal biegnie (do okresu korzystania z ulg wliczają się miesiące zawieszenia).

Osoba, która prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność całym majątkiem.

II. SPÓŁKA CYWILNA

Spółka cywilna zawiązuje się przez zawarcie umowy pomiędzy osobami fizycznymi. Przez umowę spółki wspólnicy zobowiązują się dążyć do osiągnięcia wspólnego celu gospodarczego przez działanie w sposób oznaczony, w szczególności przez wniesienie wkładów (art. 860 § 1 Kodeksu cywilnego).

Wspólny cel gospodarczy polega na osiąganiu korzyści majątkowej. Cel ten musi być zgodny z prawem oraz z zasadami współżycia społecznego.

Zawarcie umowy spółki cywilnej w przeciwieństwie do zawarcia umowy spółki prawa handlowego nie powoduje powstania odrębnego od wspólników podmiotu prawa.

Umowa spółki cywilnej powinna być stwierdzona pismem

(art. 860 § 2 Kodeksu cywilnego).

Spółka cywilna nie posiada zdolności prawnej, zdolności do czynności prawnych, a także zdolności sądowej.

Omawianą spółkę mogą utworzyć osoby fizyczne, prawne i jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, którym ustawa nadaje zdolność prawną. W przypadku spółki cywilnej, status przedsiębiorcy mają jej wspólnicy, a nie spółka.

WAŻNE! W przypadku spółki cywilnej stroną zawieranych umów są wszyscy wspólnicy, a nie tylko spółka. Podmiotem praw i obowiązków są wszyscy wspólnicy, a nie spółka. Podobnie w przypadku postępowań sądowych, czy też administracyjnych stroną są wspólnicy, a nie spółka.

Wspólnicy spółki cywilnej powinni zgłosić do CEIDG fakt wykonywania działalności gospodarczej. Wspólnikom jest nadawany numer NIP i REGON. Spółka nie podlega ujawnieniu w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym oraz w ewidencji działalności gospodarczej. Spółka cywilna wpisywana jest do rejestru podmiotów gospodarki narodowej i nadawany jest jej numer REGON.

Elementy umowy spółki cywilnej to co najmniej:

- nazwa umowy,
- data i miejsce zawarcia umowy,
- dane osobowe wspólników, w tym również ich numery NIP,
- przedmiot działalności spółki,
- czas trwania spółki (np. umowa zawarta na czas określony czy nieokreślony),
- udziały w majątku spółki i określenie sposobu podziału zysków,
- sposób postępowania w przypadku rozwiązania spółki, w tym sposób dokonania rozliczeń pomiędzy wspólnikami.

Ponadto w umowie spółki wspólnicy mogą zawrzeć także inne zapisy np. dotyczące możliwości podwyższenia wkładów celem pokrycia poniesionych strat, czy też sposobu podejmowania uchwał.

Rodzaj wniesionego do spółki wkładu wpływa na formę przystąpienia do spółki nowego wspólnika. Jeśli wspólnikom spółki przysługuje współwłasność nieruchomości, wtedy przystąpienie nowego wspólnika do spółki wymaga zachowania formy czynności prawnej

obowiązującej dla przeniesienia własności nieruchomości (akt notarialny).

W przypadku spółki cywilnej majątek spółki jest majątkiem wspólnym wspólników (wspólność łączna) i obejmuje przede wszystkim wkłady majątkowe wspólników oraz uzyskane dochody. Wyplata zysku w spółce cywilnej możliwa jest po rozwiązaniu spółki, a jeśli umowa zawarta jest na czas dłuższy, wypłata może być dokonywana z końcem każdego roku obrachunkowego. Ogólnie przyjmuje się, że zawarcie umowy spółki na czas dłuższy oznacza, że umowa została zawarta na okres dłuższy niż 1 rok obrotowy bądź na czas nieokreślony. Wspólnicy mają możliwość swobodnego ustalania zasad podziału zysku w drodze uchwały, lecz należy pamiętać, że jest to czynność przekraczającą zakres zwykłych czynności spółki.

Odpowiedzialność za zobowiązania ponoszą wspólnicy, a nie spółka. Wspólnik, który wystąpił ze spółki cywilnej, nie odpowiada za zobowiązania spółki, które powstały po jego wystąpieniu ze spółki.

Majątek wnoszony do spółki i gromadzony w ramach spółki stanowi współwłasność łączną wspólników, natomiast zysk osiągnięty w ramach spółki jest zyskiem każdego wspólnika stosownie do postanowień umowy bądź dyspozycji.

Każdy wspólnik ma prawo i obowiązek prowadzenia spraw spółki cywilnej.

Sprawy spółki cywilnej można podzielić na trzy kategorie czynności: zwykłe, przekraczające zwykłe oraz nagłe.

Czynności zwykłe mogą być prowadzone samodzielnie przez każdego ze wspólników spółki. Za czynności zwykłe uważa się zazwyczaj czynności związane z bieżącą działalnością spółki. Jeśli jeden z pozostałych wspólników sprzeciwi się prowadzeniu takiej sprawy przez danego wspólnika, wspólnicy o dalszym prowadzeniu sprawy będą musieli zdecydować wspólnie przez podjęcie uchwały i wówczas wymagana jest jednomyślność (chyba że umowa spółki stanowi inaczej).

W sprawach przekraczających zakres zwykłych czynności niezbędna jest uchwała wspólników (jednomyślna, chyba że umowa spółki stanowi inaczej). Wszelkie uchwały podejmowane przez wspólników powinny mieć formę pisemną.

Czynnością nagłą jest czynność, która zmierza do ochrony spółki przed stratami we wspólnym majątku. Zazwyczaj czynności nagłe są podejmowane w okolicznościach, w których brak jest czasu na podjęcie uchwały lub poinformowanie wspólników o podjęciu działania mającego

zapobiec stratom. Czynność taka może być podjęta przez każdego wspólnika.

Każdy wspólnik ma prawo do reprezentowania spółki w takich granicach, w jakich jest uprawniony do prowadzenia jej spraw, chyba że umowa lub uchwała wspólników stanowi inaczej.

Reprezentowanie spółki cywilnej polega na dokonywaniu wobec osób trzecich czynności zewnętrznych (przede wszystkim czynności prawnych).

Reprezentacja w spółce cywilnej polega na tym, że wspólnik występuje wobec osób trzecich w imieniu wszystkich wspólników łącznie, czyli także w swoim własnym imieniu. Z racji tego, że spółka cywilna nie posiada statusu przedsiębiorcy, nie może ona być reprezentowana przez prokurenta.

Zdarzenia, które skutkują ustaniem członkostwa w spółce cywilnej są następujące:

- wystąpienie wspólnika poprzez wypowiedzenie udziału,
- wypowiedzenie udziału przez osobistego wierzyciela wspólnika,
- śmierć wspólnika,
- upływ czasu, na który umowa spółki została zawarta,

- wystąpienie sytuacji, z którą umowa spółki łączy rozwiązanie spółki,
- osiągnięcie celu gospodarczego, dla którego spółka cywilna została zawiązana,
- brak możliwości osiągnięcia celu gospodarczego,
- pozostanie w spółce jednego wspólnika,
- rozwiązanie spółki przez wspólników spółki cywilnej,
- rozwiązanie spółki cywilnej przez sąd.

Wspólnik może wystąpić ze spółki w sytuacji, gdy umowa spółki została zawarta na czas nieoznaczony. Wspólnik może wówczas wystąpić ze spółki w wyniku wypowiedzenia udziału na 3 miesiące naprzód na koniec roku obrachunkowego. Ponadto wspólnik ma także możliwość wypowiedzenia udziału bez zachowania terminu wypowiedzenia z ważnych powodów. Przykładem wyżej wskazanych ważnych powodów może być choroba, czy też zmiana miejsca zamieszkania.

Spółka cywilna jest podatnikiem podatku VAT oraz podatku akcyzowego. Spółka cywilna nie ma zdolności upadłościowej. Podkreślić należy również, że spółka cywilna nie jest podatnikiem podatku dochodowego. Oznacza to, że podatek PIT lub CIT od dochodów

uzyskanych w związku z działalnością spółki płacą wspólnicy.

III. SPÓŁKA JAWNA

Spółka jawna jest spółką osobową, która prowadzi przedsiębiorstwo pod własną firmą. Spółka ta jest odrębnym od wspólników podmiotem. Ma ona zdolność prawną, a także zdolność do czynności prawnych, co oznacza, że może nabywać prawa, a także zaciągać zobowiązania. Spółka jawna ma również zdolność sądową (może występować w sprawach sądowych jako strona postępowania). Spółka jawna nie ma osobowości prawnej. Celem funkcjonowania tego rodzaju spółki jest prowadzenie przedsiębiorstwa, które należy rozumieć jako działalność gospodarczą działającą zarobkowo oraz w sposób zorganizowany i ciągły. Spółka jawna w przeciwieństwie do spółki cywilnej jest przedsiębiorcą. W celu utworzenia spółki jawnej należy zawrzeć umowę spółki, a także wpisać utworzoną spółkę do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym. Zgłoszenie i wpis do KRS jest podstawą do rozpoczęcia działalności gospodarczej przez spółkę. Spółka jawna nie powstaje w momencie zawarcia umowy, lecz w momencie zarejestrowania

spółki przez sąd rejestrowy w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Stwierdzić zatem należy, że z chwilą wpisu do rejestru powstaje spółka jawna jako podmiot prawa, który może we własnym imieniu nabywać prawa i zaciągać zobowiązania. Wspólnikiem w omawianej spółce mogą być osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, ale mające zdolność prawną.

Umowa spółki jawnej powinna być zawarta w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Podobnie w przypadku dokonywania jakichkolwiek zmian w umowie utworzonej spółki, należy zachować formę pisemną. Zawierając umowę spółki jawnej wspólnicy zobowiązują się do dążenia do osiągnięcia wspólnego celu poprzez wniesienie wkładów do spółki, a także do współdziałania w inny sposób (jeśli w umowie spółki zawarte są stosowne postanowienia w tym zakresie).

Podstawowymi i obowiązkowymi postanowieniami umowy spółki jawnej są:

- firma i siedziba spółki,
- określenie wkładów wnoszonych przez każdego wspólnika i ich wartość,

- przedmiot działalności spółki,
- czas trwania spółki, o ile został oznaczony.

Firma spółki jawnej jest oznaczeniem, pod którym przedsiębiorca prowadzi działalność. Firma spółki jawnej przede wszystkim pozwala nam odróżnić określoną spółkę od innych spółek. Firma spółki może również pełnić inne funkcje np. funkcja informacyjna poprzez wskazanie na rodzaj oferowanych usług.

Firma spółki jawnej powinna zawierać nazwiska lub firmy (nazwy) wszystkich wspólników albo nazwisko, albo firmę jednego albo kilku wspólników oraz dodatkowe oznaczenie "spółka jawna".

Dopuszczalne jest używanie w obrocie skrótu "sp. j."

Firma omawianej spółki może wymieniać wszystkich wspólników, jeśli wspólnikami są wyłącznie osoby fizyczne („Nowak, Kicaj, Dobropolski Spółka jawna”), bądź niektórych wspólników („Nowak, Kicaj Spółka jawna”). Firma spółki jawnej może wymieniać również tylko jednego wspólnika („Kicaj Spółka jawna”). Można również w firmie używać spójniki („Kicaj i Dobropolski spółka jawna”).

Jeśli wspólnikami spółki jawnej są osoby prawne, wówczas firma powinna zawierać firmy tych spółek.

W sytuacji, w której w firmie umieszczono nazwisko wspólnika, który następnie wystąpił ze spółki, pozostali wspólnicy powinni zmienić firmę spółki poprzez zastąpienie nazwiska występującego wspólnika, nazwiskiem wspólnika, który w spółce pozostał.

WAŻNE! Firma spółki jawnej powinna ją odróżniać dostatecznie od firm innych przedsiębiorców prowadzących działalność na danym rynku.

Należy również pamiętać o tym, że firma spółki jawnej nie może wprowadzać w błąd przede wszystkim co do osoby przedsiębiorcy, przedmiotu działalności przedsiębiorcy, miejsca działalności, czy też źródeł zaopatrzenia.

Umowa spółki jawnej powinna zawierać również siedzibę spółki. Określenie siedziby spółki jest jednym z postanowień obowiązkowych umowy spółki jawnej.

Siedzibą spółki jawnej jest przede wszystkim miejscowość, którą wskazano w umowie spółki. Siedziba spółki powinna znajdować się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Określenie siedziby spółki następuje najczęściej poprzez wskazanie miejscowości, w której działa spółka np. Katowice. Niewskazane jest, aby w umowie spółki określano dokładny adres spółki np. podawanie ulicy i numeru domu.

Pamiętać należy, że każda zmiana adresu spółki skutkuje obowiązkiem zgłoszenia tej zmiany umowy do rejestru.

Jeżeli wspólnicy ustalili, że czas trwania spółki jawnej jest oznaczony, wówczas jest to jeden z koniecznych elementów umowy spółki. Najczęściej jednak wspólnicy w umowie nie wskazują czasu trwania spółki, co oznacza, że czas trwania spółki jest nieoznaczony bądź wprost wskazują, że „czas trwania spółki jest nieokreślony”.

Jeśli wspólnicy decydują się na utworzenie spółki na czas oznaczony, mogą w tej sytuacji użyć sformułowania „spółka zostaje utworzona na okres 10 lat obrotowych od dnia jej wpisu do rejestru przedsiębiorców”.

Sporządzając umowę spółki należy także pamiętać o tym, że upływ terminu, na który spółka została utworzona jest powodem rozwiązania spółki. Ważne jest także to, że jeśli po upływie terminu spółka prowadzi nadal działalność za zgodą wszystkich wspólników, to przyjmując należy, że spółka została przedłużona na czas nieoznaczony. Zgoda wspólników może być wyrażona w dowolnej formie, a mianowicie ustnie, w formie dokumentowej, pisemnie, a także poprzez fakt dalszego działania spółki na rynku. Zmiana czasu trwania spółki wymaga zmiany umowy spółki jawnej i wpisu do rejestru przedsiębiorców.

W umowie spółki wspólnicy powinni wskazać także przedmiot działalności spółki. Często w umowie spółki jawnej wpisywany jest przedmiot działalności spółki zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD).

Jeśli prowadzenie przez spółkę działalności wymaga uzyskania koncesji, czy też pozwolenia, wówczas spółka rozpoczyna działalność dopiero po uzyskaniu koncesji, czy też pozwolenia.

Wszelkie mienie wniesione jako wkład lub nabyte przez spółkę w czasie jej trwania jest majątkiem spółki. Każdy wspólnik spółki jawnej ma obowiązek wniesienia wkładów do spółki. Wniesienie wkładów to jeden z podstawowych warunków powstania spółki. Ponadto wkłady powinny zostać oznaczone w umowie spółki, podobnie jak ich wartość.

Wnoszone wkłady mogą mieć charakter pieniężny w przypadku wnoszenia do spółki gotówki albo niepieniężny (aport). W przypadku spółki jawnej przedmiotem wkładu może być także praca, świadczenie usług, czy też wniesienie rzeczy do użytkowania. Wyceny wkładów niepieniężnych dokonują zazwyczaj wspólnicy spółki. Wspólnicy mogą również w celu wyceny wkładów niepieniężnych skorzystać z

pomocy specjalistów w tej dziedzinie np. biegłych, rzeczoznawców.

Umowa spółki jawnej, oprócz tych obowiązkowych postanowień wskazanych wyżej, może także regulować:

- sposób podziału zysku,
- udział w stratach,
- odsetki.

Ogólną zasadą jest przyjęcie, że udziały wspólników w zysku i w stratach spółki są równe bez względu na rodzaj i wartość ich wkładów. Niezależnie od powyższej reguły, wspólnicy mają możliwość swobodnego określenia sposobu podziału zysku pomiędzy sobą. Nie mogą oni jednak całkowicie pozbawić wspólnika udziału w zysku.

W przypadku regulacji dotyczącej partycypowania w stratach spółki, wspólnicy mają dużą swobodę formułowania postanowień w tym przedmiocie. Zgodnie bowiem z art. 51 § 3 Kodeksu spółek handlowych „Umowa spółki może zwolnić wspólnika od udziału w stratach”.

Każdy wspólnik spółki jawnej ma prawo do reprezentacji spółki. Prawo to obejmuje wszystkie czynności sądowe i pozasądowe spółki.

Umowa spółki może przewidywać, że wspólnik jest pozba-

wiony prawa reprezentowania spółki albo że jest uprawniony do jej reprezentowania tylko łącznie z innym wspólnikiem lub prokurentem (art. 30 § 1 Kodeksu spółek handlowych). Pozbawienie wspólnika prawa reprezentowania spółki może nastąpić wyłącznie z ważnych powodów na mocy prawomocnego orzeczenia sądu. Przekroczenie ograniczeń dotyczących reprezentacji określonych w umowie spółki może pociągnąć za sobą szereg konsekwencji, w tym przede wszystkim z odpowiedzialność odszkodowawczą wspólnika.

Jeśli wszyscy wspólnicy są zgodni, można do reprezentacji spółki ustanowić prokurenta, natomiast odwołać prokurę może każdy wspólnik mający prawo prowadzenia spraw spółki.

Należy mieć na uwadze, że przed wpisem do rejestru nie mamy do czynienia z podmiotem, który mógłby samodzielnie ponosić odpowiedzialność. Taki stan faktyczny i prawny powoduje, że osoby, które działały w imieniu spółki po jej zawarciu, a przed jej wpisaniem do rejestru, za zobowiązania wynikające z tego działania odpowiadają solidarnie (art. 25¹ § 2 Kodeksu spółek handlowych).

Każdy wspólnik spółki jawnej ma prawo, a także obowiązek prowadzenia spraw spółki. Jeśli istnieje taka potrzeba, każdy wspólnik może bez uprzedniej uchwały wspólników pro-

wadzić sprawy nieprzekraczające zakresu zwykłych czynności spółki. Wspólnicy mogą powierzyć prowadzenie spraw spółki jednemu lub kilku wspólnikom czy to na podstawie umowy spółki, czy też na podstawie późniejszej uchwały wspólników. W takiej sytuacji należy przyjąć, że pozostali wspólnicy są wyłączeni od prowadzenia spraw spółki.

Wspólnik mający prawo prowadzenia spraw spółki może bez uchwały wspólników wykonać czynność nagłą, której zaniechanie mogłoby wyrządzić spółce poważną szkodę. Dotyczy to w szczególności zdarzeń nieprzewidzianych i wymagających szybkiego podjęcia decyzji.

Ważne! Trzeba również pamiętać, że jeśli wspólnicy nie postanowią inaczej, za prowadzenie spraw spółki zasadniczo wspólnik nie otrzymuje wynagrodzenia.

Możliwa jest sytuacja polegająca na przystąpieniu do spółki nowego wspólnika. W tym przypadku na przystąpienie wspólnika potrzebna jest zgoda wszystkich wspólników spółki.

Warto również wskazać, że każdy ze wspólników spółki jawnej ma prawo do wystąpienia z tej spółki. Jeżeli spółkę

zawarto na czas nieoznaczony, wspólnik może wypowiedzieć umowę spółki na sześć miesięcy przed końcem roku obrotowego (art. 61 § 1 Kodeksu spółek handlowych). Jest to przepis bezwzględnie obowiązujący. Oznacza to, że jeśli wspólnicy wyłączą w umowie prawo wspólnika do wypowiedzenia umowy, a wspólnik takie wypowiedzenie złoży, wypowiedzenie będzie ważne i skuteczne.

Ponadto spółkę zawartą na czas życia wspólnika uważa się za zawartą na czas nieoznaczony.

Jeśli wspólnik zdecyduje się na wypowiedzenie umowy spółki, powinien tej czynności dokonać się w formie pisemnego oświadczenia, które należy złożyć pozostałym wspólnikom albo wspólnikowi uprawnionemu do reprezentowania spółki.

Trochę inaczej sytuacja przedstawia się w przypadku umowy spółki jawnej zawartej na czas oznaczony. O ile umowa spółki jawnej nie mówi inaczej, wspólnicy kończą udział w spółce w momencie zakończenia określonego w treści aktu założycielskiego okresu.

Od kwestii wypowiedzenia umowy spółki przez wspólnika należy odróżnić sytuację, w której wspólnik chce, aby spółka zakończyła swój byt.

Taka sytuacja również została przewidziana przez ustawodawcę w Kodeksie spółek handlowych, a mianowicie w art.

63 tego aktu. Zgodnie z tym przepisem: „Każdy wspólnik może z ważnych powodów żądać rozwiązania spółki przez sąd”. Jak wynika z powyższego przepisu, spółka może być rozwiązana przez sąd, ale muszą ku temu istnieć „ważne powody”. W przepisach Kodeksu spółek handlowych nie ma wyjaśnień, jakie sytuacje można rozumieć jako „ważne powody”. Wskazówki można znaleźć w dotychczasowym orzecznictwie sądów. Przykładowym ważnym powodem w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego jest sytuacja, w której nastąpiła utrata zaufania pomiędzy wspólnikami spółki. W tym przypadku wymagane jest, aby sytuacja ta była związana z obiektywnie zachodzącymi przesłankami. Samo istnienie konfliktu nie może być podstawą działania sądu.

Ważne! Jeżeli ważny powód zachodzi po stronie jednego ze wspólników, sąd może na wniosek pozostałych wspólników orzec o wyłączeniu tego wspólnika ze spółki.

Innym „ważnym powodem” rozwiązania spółki przez sąd może być sytuacja, w której brak jest możliwości zrealizowania przez spółkę sprecyzowanego przez wspólników celu gospodarczego, bądź majątek spółki uległ zmniejszeniu w takim stopniu, że uniemożliwia to dalszą działalność spółki. Według sądów za „ważny powód” należy również

uznać taką sytuację, która stwarza przeszkodę bądź znaczne utrudnienie dalszej działalności spółki, czy też czyni jej dalsze istnienie niecelowym lub bezprzedmiotowym.

A co w sytuacji, kiedy umiera wspólnik, czy też ogłoszono jego upadłość? Odpowiedź na to pytanie można znaleźć w art. 64 Kodeksu spółek handlowych, który mówi o tym, że pomimo śmierci lub ogłoszenia upadłości wspólnika oraz pomimo wypowiedzenia umowy spółki przez wspólnika lub jego wierzyciela, spółka trwa nadal pomiędzy pozostałymi wspólnikami, jeżeli umowa spółki tak stanowi lub pozostali wspólnicy tak postanowią.

Wyżej opisane postanowienie w przypadku śmierci lub ogłoszenia upadłości wspólnika powinno zapaść szybko, gdyż w przeciwnym razie spadkobierca lub syndyk mogą domagać się przeprowadzenia likwidacji.

Rozwiązanie spółki powodują następujące przyczyny:

- powody przewidziane w umowie spółki,
- jednomyślna uchwała wszystkich wspólników,
- ogłoszenie upadłości spółki,
- śmierć wspólnika lub ogłoszenie jego upadłości,
- wypowiedzenie umowy spółki przez wspólnika lub wierzyciela wspólnika,
- prawomocne orzeczenie sądu.

Jeżeli zaistniały wyżej wymienione przyczyny rozwiązania spółki i nie zostały one przerwane przez czynności wspólników skierowane na utrzymanie bytu spółki, należy przeprowadzić jej likwidację.

Likwidacja polega przede wszystkim na podjęciu szeregu działań i czynności, które mają na celu upłynnienie majątku spółki.

Likwidatorami spółki jawnej są wszyscy wspólnicy spółki. Imiona, nazwiska i adresy likwidatorów podlegają zgłoszeniu do sądu rejestrowego. Wspólnicy mogą również podjąć jednomyślnie uchwałę w przedmiocie powołania jako likwidatorów tylko niektórych wspólników, czy też osób trzecich bądź osób trzecich wraz ze wspólnikami.

W związku z procesem likwidacji, likwidatorzy powinni zakończyć bieżące interesy spółki, ściągnąć wszelkie wierzytelności, a także spłacić powstałe zobowiązania spółki.

Nowe interesy mogą być podejmowane tylko w sytuacji, w której jest to konieczne do ukończenia spraw będących w toku.

Likwidatorzy mają obowiązek przestrzegania uchwał wspólników.

W okresie likwidacji spółki jawnej likwidatorzy są jej przedstawicielami ustawowymi. Inaczej mówiąc likwidatorzy reprezentują spółkę.

Do sądu rejestrowego należy zgłosić:

- otwarcie likwidacji spółki,
- nazwiska i imiona likwidatorów oraz ich adresy albo adresy do doręczeń elektronicznych,
- sposób reprezentowania spółki przez likwidatorów.

Każdy likwidator ma prawo, a zarazem obowiązek dokonania zgłoszenia likwidacji.

Likwidację prowadzi się pod firmą spółki z dodaniem oznaczenia "w likwidacji".

W okresie likwidacji w spółce nie może być ustanowiona prokura.

Likwidatorzy sporządzają bilans na dzień rozpoczęcia i zakończenia likwidacji.

Z majątku spółki w pierwszej kolejności spłaca się zobowiązania spółki. Należy także zostawić określone kwoty w celu pokrycia zobowiązań niewymagalnych lub spornych.

Pozostały majątek można podzielić pomiędzy wspólników zgodnie z postanowieniami umowy spółki. W przypadku braku takich postanowień w umowie, spłaca się wspólnikom udziały. Nadwyżkę dzieli się między wspólników w takim stosunku, w jakim uczestniczą oni w zysku spółki.

Po zakończeniu likwidacji, likwidatorzy powinni złożyć wniosek o wykreślenie spółki z rejestru.

Rozwiązanie spółki następuje z chwilą wykreślenia jej z rejestru.

Księgi wraz z całą dokumentacją spółki należy przekazać celem przechowania wspólnikowi bądź osobie trzeciej na okres nie krótszy niż pięć lat.

W przypadku spółki jawnej obowiązuje reguła, zgodnie z którą każdy wspólnik odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką. Osoba, która przystępuje do spółki odpowiada za zobowiązania spółki, które powstały przed dniem jej przystąpienia do spółki.

W przypadku powstania zobowiązań spółki, jej wierzyciel może prowadzić egzekucję z majątku wspólnika w sytuacji, w której egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna. Taka konfiguracja odpowiedzialności wspólnika to tzw. subsydiarna odpowiedzialność.

Osoba, która planuje rozpoczęcie działalności w formie spółki jawnej powinna być świadoma praw i obowiązków wspólnika spółki jawnej. Podsumowując, prawa wspólnika spółki jawnej to przede wszystkim:

- możliwość reprezentacji spółki przez wspólnika,

- osobiste zasięgnięcie informacji o stanie majątku i interesach spółki, a także przeglądanie ksiąg i dokumentów spółki,
- prawo prowadzenia spraw spółki,
- zwrot kosztów poniesionych w związku z prowadzeniem spraw spółki,
- prawo do udziału w zysku,
- prawo do uzyskania zysku z działalności spółki,
- możliwość złożenia wypowiedzenia umowy spółki,
- możliwość żądania wypłaty części majątku spółki przy wystąpieniu wspólnika ze spółki, czy też jej likwidacji.

Obowiązki wspólnika spółki jawnej to głównie:

- obowiązek uczestniczenia w stratach spółki,
- obowiązek wniesienia wkładu,
- obowiązek powstrzymania się od działalności sprzecznej z interesami spółki i zakaz prowadzenia działalności konkurencyjnej wobec spółki.

Ważne! Umowa spółki jawnej może być zawarta również przy wykorzystaniu wzorca umowy (przez internet). Wniosek o założenie spółki jawnej składa się wówczas przez portal S24. Ta forma zakładania spółki jest szybsza niż zakładanie spółki w formie tradycyjnej. Należy jednak pamiętać

tać, że możliwość modyfikacji postanowień umownych spółki zakładanej w ten sposób jest nieco ograniczona.

W przypadku założenia spółki przez portal teleinformatyczny S24 rejestracji w KRS dokonujemy wówczas także przez portal S24.

W przypadku zawarcia umowy spółki przy wykorzystaniu wzorca umowy wkład wspólnika może być wyłącznie pieniężny.

Jeśli spółka nie została założona poprzez S24, wówczas wniosek o jej wpis do KRS należy złożyć za pośrednictwem Portalu Rejestrów Sądowych. Do wniosku należy dołączyć przede wszystkim umowę spółki oraz oświadczenie o adresach do doręczeń dla wspólników reprezentujących spółkę. Załączniki należy złożyć w formie elektronicznej np. pdf. Należy pamiętać o tym, że ww. dokumenty trzeba następnie wysłać do sądu w oryginałach albo odpisach poświadczonych urzędowo w terminie 3 dni od daty złożenia wniosku.

IV. SPÓŁKA PARTNERSKA

Spółka partnerska jest to spółka osobowa, która może być tworzona przez wspólników (partnerów) w celu wykonywa-

nia przez nich wolnego zawodu w spółce. W spółce tej można wykonywać więcej niż jeden wolny zawód, chyba że odrębna ustawa stanowi inaczej. Z powyższego wynika, że partnerami w spółce partnerskiej mogą być tylko osoby fizyczne, które są uprawnione do wykonywania wolnych zawodów.

Partnerami w tej spółce mogą być osoby uprawnione do wykonywania następujących zawodów:

- adwokata,
- aptekarza,
- architekta,
- fizjoterapeuty,
- inżyniera budownictwa,
- biegłego rewidenta,
- brokera ubezpieczeniowego,
- diagnosty laboratoryjnego,
- doradcy podatkowego,
- maklera papierów wartościowych,
- doradcy inwestycyjnego,
- księgowego,
- lekarza,
- lekarza dentystry,
- lekarza weterynarii,

- notariusza,
- pielęgniarki,
- położnej,
- radcy prawnego,
- rzecznika patentowego,
- rzeczoznawcy majątkowego,
- tłumacza przysięgłego.

W jaki sposób można sformułować firmę (nazwę) spółki partnerskiej?

Otóż odpowiedź na to pytanie możemy znaleźć w art. 90 Kodeksu spółek handlowych. W świetle tego przepisu firma spółki partnerskiej powinna zawierać nazwisko co najmniej jednego partnera, dodatkowe oznaczenie "i partner" bądź "i partnerzy" albo "spółka partnerska" oraz określenie wolnego zawodu wykonywanego w spółce. W obrocie można się posługiwać skrótem "sp.p."

Nazwy z oznaczeniem "i partner" bądź "i partnerzy" albo "spółka partnerska" oraz skrótu "sp.p." może używać wyłącznie spółka partnerska.

Umowa spółki partnerskiej powinna zawierać następujące elementy obowiązkowe:

- określenie wolnego zawodu wykonywanego przez partnerów w ramach spółki,

- przedmiot działalności spółki,
- nazwiska i imiona partnerów, którzy ponoszą nieograniczoną odpowiedzialność za zobowiązania spółki,
- w przypadku, gdy spółkę reprezentują tylko niektórzy partnerzy należy wskazać nazwiska i imiona tych partnerów,
- firmę i siedzibę spółki,
- czas trwania spółki, o ile został oznaczony,
- określenie wkładów wnoszonych przez każdego partnera i ich wartość.

Jeżeli w spółce wykonywany będzie więcej niż jeden wolny zawód, w umowie spółki partnerskiej należy wymienić je wszystkie. Umowa spółki partnerskiej powinna zawierać dane personalne wszystkich partnerów.

Umowa omawianej spółki powinna być zawarta na piśmie pod rygorem nieważności.

Elementy, które podlegają zgłoszeniu do sądu rejestrowego to:

- firma,
- siedziba,
- adres spółki,
- nazwiska i imiona partnerów oraz ich adresy albo adresy do doręczeń albo adresy do doręczeń elektronicznych,

- określenie wolnego zawodu wykonywanego przez partnerów w ramach spółki,
- przedmiot działalności spółki,
- nazwiska i imiona partnerów, którzy mają prawo do reprezentowania spółki (nie dotyczy to sytuacji, gdy umowa spółki nie przewiduje ograniczeń prawa reprezentacji przez partnerów),
- nazwiska i imiona prokurentów lub osób powołanych w skład zarządu,
- nazwiska i imiona partnerów, którzy ponoszą nieograniczoną odpowiedzialność za zobowiązania spółki.

Spółka partnerska powstaje z chwilą jej wpisu do rejestru.

Spółka partnerska odpowiada całym swoim majątkiem za zaciągnięte przez siebie zobowiązania.

Każdy partner w spółce partnerskiej odpowiada całym swoim majątkiem, solidarnie ze spółką i subsydiarnie za własny błąd w sztuce, a także za błędy popełnione przez pracowników i inne osoby, które są pod kierownictwem określonego partnera.

Ważne! W tej sytuacji należałoby zwrócić uwagę na zapisy w umowie, bądź też umowy podział obowiązków między

wspólnikami. Podział obowiązków powinien być przejrzysty i skonstruowany w ten sposób, aby wprost wynikało z niego który partner ponosi odpowiedzialność za określoną czynność.

Ogólną zasadą jest to, że każdy partner ma prawo reprezentować spółkę samodzielnie. Jednak w umowie spółki wspólnicy mogą zmodyfikować tę zasadę i postanowić, że w spółce obowiązuje reprezentacja łączną partnerów albo wyłączyć czy ograniczyć prawo reprezentowania spółki w stosunku do określonego partnera (lub partnerów).

Pamiętajmy, że reprezentacja obejmuje takie działania jak:

- składanie oświadczeń w imieniu spółki,
- występowanie przed sądami, organami i innymi podmiotami,
- nabywanie praw i zaciąganie zobowiązań,
- dokonywanie czynności prawnych.

Każdy partner może samodzielnie prowadzić zwykłe sprawy spółki, a także wykonywać czynności nagłe. W umowie jednak wspólnicy mogą przyznać prawo prowadzenia spraw spółki tylko niektórym wspólnikom.

W przypadku spraw przekraczających zakres zwykłego zarządu niezbędna jest uchwała wszystkich wspólników (rów-

niez partnerów pozbawionych prawa prowadzenia spraw spółki). Jeśli wspólnicy mają taką wolę, mogą tą zasadę zmienić poprzez stosowne postanowienia umowne.

W spółce partnerskiej można również ustanowić zarząd. Powołanie zarządu wymaga odpowiednich zapisów w umowie spółki. Członkiem zarządu może być partner, a także osoba trzecia. Do zarządu spółek partnerskich, zazwyczaj tych dużych, powołuje się tzw. profesjonalnych menadżerów. Dzięki temu wspólnicy-partnerzy mogą skupić się na wykonywaniu swoich wolnych zawodów w spółce mając przy tym pewność, że spółką zarządzają profesjonaliści. Trzeba jednak pamiętać, że niezależnie od przyjętych przez partnerów rozwiązań, partner ma prawo do osobistego zasięgnięcia informacji o stanie majątku i interesów spółki oraz prawo do przeglądania ksiąg i innych dokumentów dotyczących działalności spółki. Jeśli partnerzy w umowie postanowią w tym zakresie inaczej, zapisy takie będą nieważne.

Rozwiązanie spółki partnerskiej mogą powodować następujące zdarzenia:

- wystąpienie przyczyn, które zostały wskazane w umowie spółki,
- jednomyślna uchwała wszystkich partnerów,

- ogłoszenie upadłości spółki,
- utrata przez wszystkich partnerów prawa do wykonywania wolnego zawodu,
- prawomocne orzeczenie sądu.

W sytuacji, gdy w spółce pozostał tylko jeden partner, czy też tylko jeden partner ma uprawnienia do wykonywania wolnego zawodu, który jest wykonywany w ramach działalności spółki, spółka ulega rozwiązaniu najpóźniej z upływem roku od dnia zaistnienia któregokolwiek z tych zdarzeń.

Ważne! Jeśli jeden z partnerów stracił prawo do wykonywania zawodu, to taka sytuacja nie powoduje rozwiązania spółki, chyba że partnerzy uznali w umowie spółki taką sytuację jako rozwiązującą spółkę.

W przypadku utraty przez partnera uprawnień do wykonywania zawodu, jest on zobowiązany do wystąpienia ze spółki. Powinien on wystąpić ze spółki najpóźniej z końcem roku obrotowego, w którym partner stracił uprawnienie.

Osoby, które chcą założyć spółkę partnerską powinny zawrzeć umowę spółki oraz dokonać wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego (KRS). Rejestracja w KRS odbywa się w

formie elektronicznej, poprzez Portal Rejestrów Sądowych (PRS).

Do wniosku o wpis spółki do rejestru należy dołączyć następujące dokumenty:

- umowę spółki,
- dokumenty potwierdzające posiadanie uprawnień partnerów w zakresie wykonywania wolnego zawodu,
- wykaz partnerów i ich adresy dla doręczeń,
- dokumenty potwierdzające powołanie członków zarządu spółki (w przypadku spółek partnerskich z zarządem),
- zgoda członków zarządu na ich powołanie wraz z ich adresami do doręczeń (w przypadku spółek partnerskich z zarządem),
- wykaz partnerów ponoszących nieograniczoną odpowiedzialność za zobowiązania spółki (w przypadku spółek partnerskich ze stosownymi postanowieniami umownymi w tym przedmiocie).

V. SPÓŁKA KOMANDYTOWA

Spółka komandytowa jest spółką osobową, której celem jest prowadzenie przedsiębiorstwa pod własną firmą, w której wobec wierzycieli za zobowiązania spółki co najmniej je-

den wspólnik odpowiada bez ograniczenia (komplementariusz), a odpowiedzialność co najmniej jednego wspólnika (komandytariusza) jest ograniczona.

Jak wskazano w powyższej definicji omawianej spółki, komplementariusz jest wspólnikiem, który ponosi nieograniczoną odpowiedzialność, natomiast komandytariusz jest wspólnikiem, którego odpowiedzialność jest ograniczona. Odpowiedzialność komplementariusza w spółce komandytowej jest:

- osobista (za zobowiązania spółki komplementariusz ponosi odpowiedzialność swoim osobistym majątkiem),
- nieograniczona,
- solidarna (wspólnicy razem ze spółką i innymi wspólnikami odpowiadają za zobowiązania spółki),
 - subsydiarna (wierzyciel może prowadzić egzekucję z majątku wspólnika dopiero, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna).

Odpowiedzialność komandytariusza jest ograniczona do wysokości sumy komandytowej. Suma komandytowa to wartość pieniężna, która została wskazana w umowie spółki. W przypadku bezskuteczności egzekucji z majątku spółki, wierzyciel może egzekwować z majątku osobistego ko-

mandytariusza, lecz tylko do wysokości sumy komandyto-
wej.

Spółka komandytowa jest tworzona przede wszystkim przez osoby fizyczne, a także osoby prawne. Spółka ta ma zdolność prawną, co oznacza, że może być ona podmiotem praw i obowiązków na gruncie prawa cywilnego, a także ma zdolność do czynności prawnych (może nabywać prawa np. własność nieruchomości i inne prawa rzeczowe i zaciągać zobowiązania). Spółka ta ma również zdolność sądową, co sprawia, że może ona pozywać i być pozywaną.

Firma (nazwa) spółki komandytowej powinna zawierać nazwisko jednego lub kilku komplementariuszy, a także dodatkowe oznaczenie "spółka komandytowa".

W obrocie używa się skrótu "sp.k."

Jeżeli komplementariuszem jest osoba prawna, firma spółki komandytowej powinna zawierać pełne brzmienie firmy tej osoby prawnej z dodatkowym oznaczeniem "spółka komandytowa". Można zamieścić także nazwisko komplementariusza, który jest osobą fizyczną.

Należy pamiętać, że nazwisko komandytariusza nie może być zamieszczane w nazwie spółki. W przypadku zamieszczenia nazwiska lub firmy (nazwy) komandytariusza w firmie spółki, komandytariusz ten będzie odpowiadał tak jak komplementariusz.

Podstawowymi i obowiązkowymi postanowieniami umowy spółki komandytowej są:

- firma i siedziba spółki,
- przedmiot działalności spółki,
- czas trwania spółki, jeżeli jest określony,
- oznaczenie wkładów wnoszonych przez każdego wspólnika oraz ich wartość,
- oznaczony kwotowo zakres odpowiedzialności każdego komandytariusza wobec wierzycieli (suma komandytowa).

Poza wyżej wymienionymi postanowieniami, w umowie można także zawrzeć inne elementy regulujące wzajemne stosunki wspólników, a mianowicie:

- postanowienia o braku konieczności uzyskania pisemnej zgody wszystkich wspólników na przeniesienie ogółu praw i obowiązków wspólnika na inną osobę,
- określenie, że wkład komandytariusza do spółki jest równy lub wyższy od sumy komandytowej,

- określenie osób oraz zasad reprezentacji spółki (w przypadku innych zasad niż kodeksowe),
- określenie reguł prowadzenia spraw spółki, w sytuacji, gdy odbiegają one od reguł określonych w Kodeksie spółek handlowych,
- wskazanie sposobu podziału zysku i strat.

Przedmiot działalności spółki komandytowej wspólnicy mogą opisać zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD).

Jeśli wspólnicy nie podadzą w umowie spółki okresu, na jaki spółka została zawarta, będzie to oznaczało nieokreślony czas trwania umowy. Podobnie będzie w sytuacji, w której spółkę zawarto na czas życia wspólnika (komandytariusza lub komplementariusza).

Ważne! Nowy komandytariusz, który przystępuje do spółki będzie odpowiadał również za zobowiązania spółki, które obciążają ją w chwili wpisania go do rejestru.

Jeżeli komandytariusz wnosi do spółki w całości bądź w części świadczenie niepieniężne, umowa spółki powinna wskazywać:

- przedmiot tego świadczenia (aport) oraz jego wysokość,

- wspólnika, który wnosi omawiane świadczenie niepieniężne.

Należy pamiętać, że zobowiązanie do wykonania pracy lub usług na rzecz spółki nie może być wkładem komandytariusza do spółki, chyba że wartość innych wkładów do spółki jest co najmniej w wysokości sumy komandytowej.

Ważne! Umowa spółki komandytowej powinna być zawarta w formie aktu notarialnego.

Spółkę komandytową reprezentują komplementariusze, których na podstawie umowy spółki albo prawomocnego orzeczenia sądu nie pozbawiono prawa reprezentowania spółki. Komandytariusz natomiast może reprezentować spółkę tylko jako pełnomocnik.

Komandytariusz nie może prowadzić spraw spółki, chyba że w umowie spółki określono inaczej.

Komandytariusz uczestniczy w zysku spółki proporcjonalnie do jego wkładu wniesionego do spółki, chyba że w umowie spółki postanowiono inaczej.

Śmierć komandytariusza nie powoduje automatycznie rozwiązania spółki.

Ważne! Spółkę komandytową można założyć i zarejestrować w KRS w następujący sposób:

- poprzez zawarcie umowy przed notariuszem i następnie rejestrację spółki poprzez Portal Rejestrów Sądowych,
- przez system teleinformatyczny S24 (w tym przypadku zarówno założenie spółki, jak i jej rejestracja odbywają się elektronicznie).

Należy mieć na uwadze, że Portal Rejestrów Sądowych nie daje możliwości zakładania spółek przez internet. Umożliwia on rejestrację w KRS spółki, której umowa została zawarta w formie aktu notarialnego. Do zawarcia umowy spółki przed notariuszem konieczna jest obecność wszystkich wspólników.

Należy pamiętać, że wnioski złożone w formie papierowej nie są rozpatrywane przez sąd rejestrowy.

W przypadku zawarcia umowy spółki komandytowej przy wykorzystaniu wzorca umowy (przez system teleinformatyczny S24) wymagane jest wypełnienie formularza umowy udostępnionego w systemie teleinformatycznym i opatrzenie umowy kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. W tym przypadku umowa spółki komandytowej jest zawarta po wprowa-

dzeniu do systemu teleinformatycznego wszystkich danych koniecznych do jej zawarcia i z chwilą opatrzenia podpisami elektronicznymi współników.

VI. SPÓŁKA KOMANDYTOWO-AKCYJNA

Spółka komandytowo-akcyjna jest osobową spółką handlową. Nie ma osobowości prawnej, ma jednak zdolność prawną, czyli może we własnym imieniu nabywać prawa i zaciągać zobowiązania, oraz ma zdolność sądową.

W spółce komandytowo-akcyjnej występuje co najmniej dwóch współników: komplementariusza (ponosi nieograniczoną odpowiedzialność za zobowiązania spółki komandytowo-akcyjnej) i akcjonariusza.

Komplementariuszami i akcjonariuszami mogą być osoby fizyczne, osoby prawne, jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, które mają zdolność prawną.

Minimalny kapitał zakładowy spółki komandytowo-akcyjnej wynosi 50 000 zł.

Warunkiem powstania spółki komandytowo-akcyjnej jest podpisanie przez założycieli spółki statutu sporządzonego w formie aktu notarialnego. Następnie koniecznym jest wniesienie wkładów przez komplementariuszy, wniesienie wkładów przez akcjonariuszy, a także objęcie przez akcjonariuszy odpowiedniej liczby akcji spółki. Kolejnym istotnym krokiem pozostaje konieczność rejestracji spółki w KRS.

Firma spółki komandytowo-akcyjnej powinna zawierać nazwisko jednego, kilku lub wszystkich komplementariuszy wraz z dodatkiem „spółka komandytowo-akcyjna” lub skrótem „S.K.A.”.

Wkłady wspólników w pierwszej kolejności są przeznaczone na pokrycie kapitału udziałowego.

Minimalna wysokość kapitału zakładowego w spółce komandytowo-akcyjnej wynosi 50 tys. zł.

Komplementariusz w spółce komandytowo-akcyjnej odpowiada za zobowiązania spółki całym swoim majątkiem, w sposób nieograniczony.

Rozwiązanie spółki polega na tym, że wspólników przestaje wiązać dążenie do osiągnięcia wspólnego celu, jakim jest prowadzenie przedsiębiorstwa.

VII. SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością może utworzyć jedna albo więcej osób (fizycznych lub prawnych) w każdym celu prawnie dopuszczalnym, z wyłączeniem innej jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Kapitał zakładowy spółki powinien wynosić co najmniej 5 000 złotych, a wartość nominalna jednego udziału nie może być niższa niż 50 zł.

Umowa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wymaga formy szczególnej - aktu notarialnego.

W umowie wspólnicy uzgadniają firmę spółki, która może być dowolna, ale musi zawierać dodatkowe oznaczenie „spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”.

Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością reprezentuje zarząd, który także prowadzi sprawy spółki. Członkami zarządu mogą być osoby powołane spośród wspólników lub spoza ich grona.

Od 1 lipca 2021 roku wnioski do KRS można składać wyłącznie w formie elektronicznej.

Minimalna wartość udziałów i minimalna wysokość kapitału zakładowego spółki z o.o. wynosi 5 tys. zł.

Kapitał zakładowy może mieć formę pieniężną lub niepieniężną.

VIII. PROSTA SPÓŁKA AKCYJNA

Spółkę można założyć jednoosobowo lub z kilkoma osobami. W tym kontekście, bez znaczenia jest to, czy któraś z osób zakładających PSA prowadzi już jednoosobową działalność gospodarczą.

Prostą spółkę akcyjną mogą utworzyć także osoby prawne, na przykład inne spółki. Należy zaznaczyć jednak, że ograniczeniem jest brak możliwości zawiązania prostej spółki akcyjnej przez jedną jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

Podstawowym dokumentem regulującym zasady działania prostej spółki akcyjnej jest umowa spółki określająca, między innymi firmę i siedzibę spółki, przedmiot działalności, organy spółki, liczbę, serie i numery akcji, związane z nimi uprzywilejowanie czy czas trwania spółki, jeśli został oznaczony.

Umowę można zawrzeć na dwa sposoby, tj. na portalu S24 (opłata za złożenie wniosku wynosi 250,00 złotych) lub

tradycyjnie u notariusza, który sporządzi umowę. Po zawarciu umowy spółki u notariusza, spółka jest wówczas rejestrowana za pośrednictwem Portalu Rejestrów Sądowych (opłata wynosi 500,00 złotych).

Najważniejszym organem prostej spółki akcyjnej jest walne zgromadzenie. Składa się z akcjonariuszy, czyli osób które posiadają akcje spółki - są jej właścicielami.

Do zarządu lub rady dyrektorów mogą wejść zarówno akcjonariusze podpisujący umowę spółki, jak i osoby spoza tego grona, wskazane przez akcjonariuszy.

Kapitał akcyjny PSA, który musi zostać wniesiony przy jej zakładaniu, wynosi co najmniej 1 zł. Może on zostać pokryty wkładami pieniężnymi lub niepieniężnymi, na przykład udziałami w innej spółce.

Rozwiązanie spółki może wynikać m.in. z: umowy spółki, decyzji akcjonariuszy czy ogłoszenia upadłości.

IX. SPÓŁKA AKCYJNA

Spółka akcyjna jest kapitałową spółką handlową posiadającą osobowość prawną.

Założycielem spółki akcyjnej może być jeden lub większa liczba: osób fizycznych, osób prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, które posiadają zdolność prawną.

Spółki akcyjnej nie może założyć, jako jej jedyny akcjonariusz, jednoosobowa spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

Wspólnikami spółki akcyjnej są akcjonariusze, którzy posiadają określoną liczbę akcji upoważniających do otrzymywania wyznaczonej części dywidendy.

Do założenia spółki akcyjnej wymagany jest kapitał 100 000 złotych.

Pierwszym krokiem do powstania spółki akcyjnej jest zawarcie umowy założycielskiej, na którą składają się: statut, jednostronne oświadczenia o przystąpieniu do spółki, a także zgoda na brzmienie statutu oraz objęcie akcji.

W firmie spółki akcyjnej można umieścić nazwisko lub pseudonim osoby fizycznej.

Dodatkowo w firmie spółki musi znaleźć się określenie formy prawnej prowadzonej działalności, czyli słowa „spółka akcyjna” lub skrót „S.A”.

Spółkę akcyjną rejestruje się w Krajowym Rejestrze Sadowym składając wniosek elektronicznie za pośrednictwem Portalu Rejestrów Sądowych.

Wspólnik spółki akcyjnej otrzymuje akcje za wkłady wnoszone do spółki. Akcje mogą być obejmowane za wkłady pieniężne lub niepieniężne.

Spółka akcyjna odpowiada całym swoim majątkiem za zobowiązania, które ja obciążają.

Rozwiązanie spółki polega na tym, że wspólników przestaje wiązać dążenie do osiągnięcia wspólnego celu, jakim jest prowadzenie przedsiębiorstwa.

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI

E-MAIL:

BIURO@STOWARZYSZENIEPACTUM.PL

WWW.STOWARZYSZENIEPACTUM.PL

TEL. 502 455 394

TEL. 789 423 892

MEDIA SPOŁECZNOŚCIOWE

<https://www.facebook.com/stowarzyszeniepactum>

<https://www.linkedin.com/company/stowarzyszenie-pactum>